

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.11.2019.JB

Warszawa, 22 lipca 2019 r.

**Pan
XXXXXXXX XXXXXXXX
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Płocku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 150 , z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 25—29 marca 2019 r. kontrolę w Środowiskowym Domu Samopomocy w Płocku.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 15 lipca 2019 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku jest wyodrębnioną komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku na prawach działu. Dom jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi typu A i B przeznaczonym dla 30 osób przewlekle psychicznie chorych i 25 osób z niepełnosprawnością intelektualną. Ośrodek funkcjonuje 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem dni wolnych od pracy, w godzinach od 7³⁰ do 15³⁰ w przypadku domu typu A i od 7⁰⁰ do 17⁰⁰ w przypadku domu typu B.

Organizację i zasady funkcjonowania domu określały statut i regulamin organizacyjny MOPS w Płocku, regulamin organizacyjny ŚDS w Płocku oraz program działalności i plany pracy domu na 2018 i 2019 rok.

Według stanu na dzień kontroli do domu typu A skierowanych było na podstawie decyzji administracyjnych 31 uczestników i 27 uczestników do domu typu B. Decyzje kierujące wydawali działający z upoważnienia Prezydenta Miasta Płocka pracownicy MOPS w Płocku. W decyzjach zawarte były informacje o typie domu, zakresie świadczonych usług oraz odpłatności bądź uczestnictwie nieodpłatnym. W okresie objętym kontrolą z zajęć w domu typu A korzystało 36 uczestników, z których orzeczenie ZUS o niezdolności do zatrudnienia posiadało 14 osób, orzeczenie KRUS o niezdolności do zatrudnienia posiadała 1 osoba, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności posiadało 21 osób, z tego 17 osób posiadało orzeczonego stopień umiarkowany niepełnosprawności i 4 osoby stopień znaczny. W okresie objętym kontrolą 5 uczestników opuściło ŚDS typu A z tego: 1 osoba z uwagi na skierowanie do warsztatów terapii zajęciowej, 1 osoba usamodzielniała się, 2 osoby z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia, w przypadku 1 osoby nastąpiło wygaśnięcie decyzji i osoba nie została ponownie skierowana do uczestnictwa w zajęciach. Z zajęć w domu typu B korzystały w okresie objętym kontrolą 33 osoby, z tego orzeczenie ZUS o niezdolności do zatrudnienia posiadały 3 osoby, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności posiadało 30 osób, z tego 1 osoba posiadała orzeczonego lekki stopień niepełnosprawności, 9 osób stopień umiarkowany i 20 osób stopień znaczny. Ubezważnowolnionych było 16 uczestników, 14 uczestników posiadało problemy w komunikacji werbalnej. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 24 marca 2019 r. 6 uczestników opuściło ŚDS typu B, z tego 2 osoby usamodzielniały się, 1 osoba została umieszczona w domu pomocy społecznej, 3 osoby opuściły ośrodek wsparcia z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia. Według stanu na dzień kontroli wśród uczestników domu typu A była jedna osoba z niepełnosprawnością sprzężoną, natomiast w domu typu B uczestnicy z niepełnosprawnością sprzężoną stanowili 13 osób, spektrum autyzmu posiadała 1 osoba.

W dniach kontroli, w zajęciach prowadzonych w domu brało udział od 38 do 46 uczestników, tj. od 19 do 25 uczestników zarówno w domu typu A jak i w domu typu B. W losowo wybranych miesiącach średnia dzienna frekwencja w domu typu A wyniosła: w styczniu 2018 - 23,04, w czerwcu 2018 r. - 24,90 i w styczniu 2019 r. - 21,45 uczestników, natomiast w domu typu B wyniosła: w styczniu 2018 r. - 18,95, w czerwcu 2018 r. - 19,04, a w styczniu 2019 r. - 20,18 uczestników. Uczestnicy ubezważnowolnieni nie podpisywali się samodzielnie na liście obecności.

Ich obecność potwierdzali upoważnieni pracownicy placówki. W wyniku kontroli list obecności w wybranych wyżej miesiącach ustalono, że informacje o liczbie uczestników ŚDS przekazywane przy pomocy Centralnej Aplikacji Statystycznej były zgodne z listami obecności.

Kontrola wykazała, że w Środowiskowym Domu Samopomocy w Płocku wg stanu na dzień kontroli zatrudnionych było na umowę o pracę 14 osób w wymiarze 13,25 etatu, w tym 12 pracowników w wymiarze 11,25 etatu wchodziło w skład zespołu wspierająco-aktywizującego: kierownik, 5 starszych terapeutów, 2 terapeutów, 2 opiekunów, główny specjalista (psycholog – ¼ etatu), starsza pielęgniarka. Pozostali pracownicy zatrudnieni w ŚDS to sprzątaczką i kierowca.

Kierownik Domu posiada wymagane w § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 z późn.zm.) wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz ponad półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wszyscy pracownicy posiadali trzymiesięczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia oraz kwalifikacje odpowiednie do pracy w środowiskowym domu samopomocy. Dwóch pracowników w dniach kontroli odbyło przeszkolenie wskazane § 11 ust. 2 rozporządzenia przy czym pracownicy posiadali wieloletnie doświadczenie zawodowe w tym zakresie. W okresie objętym kontrolą kierownik domu organizował zarówno szkolenia zewnętrzne jak i wewnętrzne dla pracowników domu realizując wymóg określony w § 23 ww. rozporządzenia, tj. przeprowadzania dla pracowników śds co najmniej raz na 6 miesięcy zajęć i szkoleń związanych z funkcjonowaniem domu.

Pomieszczenia Środowiskowego Dom Samopomocy w Płocku wykorzystywane na zajęcia z uczestnikami znajdują się w trzech parterowych, wolnostojących budynkach przy ulicy Mickiewicza w Płocku. Budynki i ich otoczenie pozbawione są barier architektonicznych. Teren wokół domu jest ogrodzony i zagospodarowany nasadzeniami oraz ławkami. Wszystkie pomieszczenia wyposażone są zgodnie z ich przeznaczeniem. W pracowniach terapeutycznych znajdują się materiały do prowadzenia terapii i treningów. Wszystkie pomieszczenia sanitarne przeznaczone dla uczestników przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Rodzaj pomieszczeń i ich wyposażenie są zgodne z § 18 ww. rozporządzenia. Łączna powierzchnia użytkowa budynków wynosi 451,08 m² co stanowi 8,2 m² na jednego uczestnika. Dom spełnia

zatem wymóg określony w § 18 pkt 2 ww. rozporządzenia, dotyczący powierzchni użytkowej przypadającej na jednego uczestnika.

W ŚDS w Płocku świadczone były zróżnicowane zajęcia i treningi w formie indywidualnej i grupowej mające na celu naukę, rozwijanie i/lub podtrzymanie posiadanych umiejętności w zakresie dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. ŚDS realizował następujące formy zajęć wspierająco-aktywizujących: trening funkcjonowania w życiu codziennym, trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w ramach którego wyodrębniono w 2019 r. m.in. trening umiejętności komunikacyjnych, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, terapię ruchową, zajęcia w pracowniach: kulinarnej, plastyczno-krawieckiej, tkacko-koronczarskiej, rozwijania twórczości, gospodarstwa domowego, wspomaganie rozwoju, ruchowo-gimnastycznej i gimnastyczno-rekreacyjnej. Pracownicy świadczyli na rzecz uczestników niezbędną opiekę zarówno podczas zajęć na terenie ośrodka wsparcia jak i poza nim. Na rzecz uczestników domu typu B świadczone były usługi transportowe, natomiast uczestnicy zajęć w domu typu A docierali do placówki samodzielnie lub z pomocą opiekunów. W ramach treningu kulinarnego przy wsparciu i pomocy pracowników domu uczestnicy przygotowywali i spożywali m.in. ciepły posiłek. Uczestnicy korzystali ze spotkań i imprez integracyjnych na terenie domu oraz poza nim.

Realizując swoje zadania placówka współpracowała przede wszystkim z innymi działami MOPS w Płocku, poradniami zdrowia psychicznego, oddziałem psychiatrycznym Szpitala Św. Trójcy w Płocku, okolicznymi domami pomocy społecznej, Miejskim Urzędem Pracy w Płocku, placówkami kultury i sztuki, organizacjami pozarządowymi, Urzędem Miasta Płocka.

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy zajęcia w placówce prowadzone są przez co najmniej 6 godzin dziennie.

Kontroli poddano dokumentację indywidualną znajdującą w teczkach 15 losowo wybranych uczestników. Dokumentacja indywidualna przechowywana była w zamkniętej szafie, w pokoju kierownika, bez możliwości dostępu do niej osób nieupoważnionych. Skontrolowana dokumentacja była prowadzona w sposób uporządkowany. Dla każdego uczestnika założona była oddzielnateczka zawierająca kopie podań, decyzje administracyjne, które w przypadku osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach po raz pierwszy wydawane były zgodnie z § 7 ust. 6 i ust. 7 rozporządzenia, karty zgłoszenia uczestnika zajęć, kopie orzeczeń o całkowitej niezdolności

do zatrudnienia lub o stopniu niepełnosprawności, oświadczenia m.in. w sprawie zgody na publikację wizerunku, o zapoznaniu z regulaminem organizacyjnym oraz w sprawie zgody na jego przestrzeganie, aktualne zaświadczenia i opinie lekarza psychiatry lub neurologa i internisty oraz dokumentację dotyczącą procesu terapeutycznego. Indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego realizowane były w porozumieniu z uczestnikiem lub jego opiekunem, przy uwzględnieniu potrzeb, deficytów i możliwości uczestnika. Okresowa ocena wyników ich realizacji i ewentualne modyfikacje dokonywane były przez zespół wspierająco-aktywizujący nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, zgodnie z § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

Zastrzeżeń nie budziła dokumentacja zbiorcza, w skład której wchodziła między innymi: ewidencja uczestników, ewidencja obecności uczestników, dzienniki zajęć prowadzone przez terapeutów, opiekunów, pielęgniarkę i psychologa, plany pracy poszczególnych pracowników.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Regulamin organizacyjny i program działalności domu nie uwzględniają zmian wprowadzonych rozporządzeniem z dnia 18 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2411), zmieniającym z dniem 11 stycznia 2019 r. rozporządzenie z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Ponadto regulamin organizacyjny domu nie uwzględnia zmiany zapisów w regulaminie organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku, stanowiących podstawę wprowadzenia Regulaminu ŚDS w Płocku na mocy zarządzenia dyrektora MOPS w Płocku.
2. Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie nie został poinformowany o dwukrotnym, jednodniowym zamknięciu ośrodka wsparcia co jest nie zgodne z § 6 ust. 5 rozporządzenia.
3. Wskaźnik zatrudnienia pracowników wchodzących w skład zespołu wspierająco-aktywizującego nie odpowiadał wymogom określonym w § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. Nr 238, poz.1586, z późn. zm.). Według stanu na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wynosił 11,25 etatu, a powinien wynosić łącznie 11,34 etatu: dla grupy 15 uczestników z niepełnosprawnością sprzężoną i spektrum autyzmu 5 etatów, dla 29 uczestników przewlekłe psychicznie chorych 4,14 etatu i dla 11 uczestników z niepełnosprawnością intelektualną 2,2 etatu.

4. W przypadków 4 uczestników (XXXXXXXXXXXXX.) okresowej oceny planu wspierająco-aktywizującego dokonano po upływie X miesięcy od sporządzenia poprzedniej oceny, co jest niezgodne z treścią § 13 ust. 2 rozporządzenia.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan jako Dyrektor MOPS w Płocku, Pan XXXXXXXXXXXXX - Zastępca dyrektora ds. integracji społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku sprawujący nadzór nad działalnością Środowiskowego Domu Samopomocy w Płocku oraz Pani XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Płocku.

Realizację kontrolowanych zadań oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana Dyrektora o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zmienić regulamin organizacyjny i program działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Płocku tak, by uwzględniał zmiany wynikające z rozporządzenia z dnia 18 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2411), zmieniającego z dniem 11 stycznia 2019 r. rozporządzenie z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy oraz zmiany w regulaminie organizacyjnym MOPS w Płocku.
2. Zgodnie z § 6 ust. 5 rozporządzenia informować Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie o każdorazowym zamknięciu ŚDS.
3. Zapewnić odpowiedni wskaźnik zatrudnienia pracowników wchodzących w skład zespołu wspierająco-aktywizującego. zgodnie z § 12 ust. 2 rozporządzenia.
4. Dokonywać oceny realizacji planów postępowania wspierająco-aktywizującego zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1769, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan XXXXXXX XXXXXXX
Prezydent Miasta Płocka